

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmarknads- och etableringsministern

Nordiska rådet
Utskottet för tillväxt och utveckling i
Norden

Rekommendation 5/2018 om organisering på arbetsmarknaden

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna att: inleda en gemensam diskussion om hur vi i Norden kan underlätta möjligheterna till ett bättre organiserat arbetsliv, bland annat hur de nordiska länderna kan vidareutveckla modellen för ett balanserat trepartssamarbete

De nordiska regeringarna meddelar följande:

Trepartssamarbetet är en naturlig del av arbetslivssektorn i Nordiska ministerrådets samarbete. Detta kommer bl.a. till uttryck genom att arbetstagersidan (som är organiserad genom Nordens fackliga samorganisation (NFS)) och arbetsgivarsidan deltar i de flesta mötena i MR-A. Utöver ministermöten brukar även arbetsmarknadens parter bjudas in att delta och ha en aktiv roll i samband med olika ordförandeskapsaktiviteter samt involveras när ett nytt samarbetsprogram tas fram.

I Ministerrådet för arbetslivs nya samarbetsprogram som gäller för år 2018–2021 uppmärksammas att arbetslivssektorn kommer att lägga särskild vikt vid att tillsammans med bland annat arbetsmarknadens parter hålla en gemensam, kontinuerlig och tät dialog och informationsväxling som ska bidra till att skapa ny kunskap och nya initiativ. Vidare omnämns särskilt vikten av att tillvarata den nordiska trepartsmodellen.

Det som även genomsyrar samarbetsprogrammet är hur den snabba teknologiska utvecklingen kommer att påverka efterfrågan, kompetenskrav samt organisering och innehåll i arbetslivet. Arbetslivssektorn startade ett flerårigt projekt 2016 som syftar till att fokusera på arbetsmarknadens framtida utveckling. Innan projektet är slut kommer fyra konferenser att ha hållits på olika teman som rör framtidens arbetsliv där representanter från de

nordiska regeringarna, arbetsmarknadens parter, forskare och experter vid olika tillfällen har samlats för att diskutera vilka utmaningar och möjligheter de nordiska länderna står inför.

Den första nordiska konferensen om framtidens arbetsmarknad hölls i Helsingfors 2016 och i föl anordnades motsvarande konferens i Oslo. I år hölls konferensen i Stockholm den 15–16 maj på temat hur den teknologiska utvecklingen kommer att påverka jobben och behoven av framtida kompetenser. Närmare 30 procent av konferensdeltagarna utgjordes av representanter från arbetsmarknadens parter på både central nivå och branschnivå i Norden. Under särskilda paneldebatter diskuterade regeringsföreträdare och representanter från arbetsmarknadens parter bl.a. den nordiska modellen, den sjunkande organisationsgraden och vem som ska ta ansvar för arbetskraftens behov av omställning. Under tidigare konferenser har motsvarande paneldiskussioner bl.a. haft fokus på parternas ansvar och roll beträffande plattformsekonomin, digitaliseringen och nya former av arbete. Under 2019 anordnas den avslutande konferensen i Reykjavik. De underlag och konferensrapporter som tas fram inom ramen för detta projekt kommer att utgöra ett nordiskt bidrag till ILO:s hundraårsjubileum 2019.

MR-A strävar efter att inom ramen för sitt arbete främja ett närmare samarbete med ILO.¹ Hur samarbetet kan utformas diskuterades bl.a. i samband med att ILO:s vice generaldirektör Deborah Greenfield deltog på MR-A-mötet 2016. I anslutning till mötet deltog även Greenfield och de nordiska arbetsmarknadsministrarna i ILO:s konferens om jämställdhet i arbetslivet. Samarbetet kring jämställdhet har härefter fortsatt inom ramen för projektet *Nordic Gender Effect at Work*.

Utöver dessa projekt har även ett större nordiskt forskningsprojekt om framtidens arbetsmarknad startat som finansieras av Nordiska ministerrådet. Forskare från de fem nordiska länderna kommer under perioden 2017–2020 att studera hur pågående förändringar som sker med anledning av bland annat digitalisering, demografiska förändringar och nya former av sysselsättning inom exempelvis plattformsekonomin kommer att påverka framtidens arbete i Norden. Genom åtgärder och policyorienterade studier och dialog med intressenter är målet att öka forskningsbaserad

¹ Ett närmare samarbete med ILO var en av rekommendationerna i Poul Nielsens strategiska genomlysning av arbetslivssektorn 2016.

kunskapsspridning, erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande över de nordiska gränserna. befrämja

Forskningsprojektet kommer att fokusera på sju pelare där den nordiska modellen kommer att vara i fokus i den sjunde och avslutande pelaren. Leder förändringar på arbetsmarknaden till att rollerna på arbetsmarknaden omformas? Kommer tidigare strukturer för förhandlingar och trepartssamarbete att påverkas? Både företrädare för de nordiska regeringarna och arbetsmarknadens parter kommer att involveras i projektet, särskilt i samband med att arbetet med pelare sju ska färdigställas.

Arbetslivssektorns fokus på framtidens arbetsmarknad har skapat och kommer att skapa möjligheter till olika typer av diskussionsforum mellan de nordiska regeringarna och arbetsmarknadens parter. Men detta sker även inom andra områden. Under Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2018 kommer ett nordiskt-baltiskt expertseminarium om ordning och reda på arbetsmarknaden att anordnas i slutet av augusti. Nordiska och baltiska erfarenheter av arbetet med att motverka fusk och arbetskriminalitet samt att skapa förutsättningar för sund konkurrens i arbetslivet kommer då att stå i fokus. Till detta expertseminarium bjuds särskilt representanter från arbetsmarknadens parter in med representation från både större och mindre branschorganisationer. En av temadiskussionerna under expertseminariet har rubriken: God samverkan med arbetsmarknadens parter – en framgångsfaktor.

De nordiska regeringarna är överens om att organisering på arbetsmarknaden är en viktig fråga och kan sammanfattningsvis konstatera att det på många olika plan och områden redan pågår diskussioner mellan de nordiska länderna om hur vi kan underlätta möjligheterna till ett bättre organiserat arbetsliv. Diskussionerna kommer att fortsätta i olika fora och frågan kommer även fortsättningsvis att finnas på den nordiska agendan. De nordiska ländernas regeringar anser i och med detta svar att rekommendationen är färdigbehandlad.